Схеми на прокладках і маржа для «своїх»: як Сергій Пашинський та Владислав Бельбас заробляють мільярди на оборонці під час війни

18 травня 2026 р., 22:36 3432 0

Схеми на прокладках і маржа для «своїх»: як Сергій Пашинський та Владислав Бельбас заробляють мільярди на оборонці під час війни

В українській економіко-політичній реальності є персонажі, які після найжорсткіших скандалів, які мали б, здавалося б, їх назавжди поховати, не зникають, а стають лише багатшими. Один із найяскравіших прикладів – колишній нардеп Сергій Пашинський і пов'язаний із ним менеджер оборонного бізнесу Владислав Бельбас.

Після 2022 року, коли країна живе в режимі тотальної війни, їхні структури не пішли в тінь, не стали токсичними для влади і не отримали бан на держзамовлення. Навпаки – саме під час повномасштабної війни компанії, які пов'язують із Пашинським і Бельбасом, перетворилися на одних із найбільших приватних постачальників зброї та боєприпасів державі.

І ось тут виникає головне питання: як так сталося, що люди з довгим шлейфом старих корупційних історій знову опинилися в найжирнішому секторі української економіки – оборонці?

Трохи історії

Ім'я Пашинського почало регулярно спливати в великих скандалах ще задовго до повномасштабної війни. За часів Порошенка Сергій Пашинський вважався одним із ключових кураторів оборонного сектору і людиною з величезним впливом на державні закупівлі.

Читайте по темі: Російська Qiwi, TYME в ОРДЛО та компанії Ігоря Мазепи: як партнери Сергія Токарєва роками зберігали бізнес на окупованих територіях

Особливо голосно прізвище Пашинського зазвучало після розслідувань навколо підприємств оборонного комплексу та схем постачання озброєнь через посередників. У медіа та політичних кулуарах його неодноразово називали людиною, яка вміє перетворювати війну на надприбутковий бізнес. Тоді ж почала активно фігурувати компанія «Українська бронетехніка», якою публічно керував Владислав Бельбас. Формально Пашинський тривалий час заперечував прямий зв'язок із бізнесом, однак журналістські розслідування і згодом матеріали НАБУ стверджували протилежне.

Варто нагадати, що нинішня влада сіла у свої крісла не в останню чергу завдяки гучним обіцянкам «посадити всіх бариг». З-поміж яких далеко не останнє місце посідало прізвище Сергія Пашинського. І недарма – ще в період 2014–2019 років Пашинського пов'язували зі впливом на оборонні тендери, з постачанням зброї через ланцюжки посередників, з політичним лобіюванням в інтересах окремих виробників, з неформальним контролем частини оборонного ринку.

Окремий пласт скандалів – історія навколо держконцерну Укроборонпром, який у ті роки сприймався як чорна діра для бюджету. Саме тоді закріпився образ Пашинського як «тіньового наглядача» за оборонкою.

Були й зовсім дикі для того часу історії. Це зараз публіка звикла до збройних розборок, а тоді репутацію Пашинського буквально добив скандал зі стріляниною у В'ячеслава Хімікуса у 2016 році. Хоча Пашинський заявив, що діяв у межах самооборони, історія викликала величезний суспільний резонанс, бо багато хто побачив у ній приклад повної недоторканності еліти.

Однак справу затягли і, попри кримінальне провадження та публічний шум, Пашинський у підсумку уникнув серйозного покарання і зберіг вплив. Для українського суспільства це стало одним із символів епохи: «свої» можуть пережити будь-який скандал.

Чому 2019-й не став кінцем епохи Пашинського

У 2019 році, як багато хто сподівався, закінчилася в тому числі й «епоха Пашинського». Але – ні. Гарна обгортка на зелених білбордах виявилася обманкою. Загалом і в разі з Сергієм Пашинським зокрема. Хоча в перші роки справді здавалося, що його кар'єра завершена, а попереду маячить грати: Сергій Пашинський втратив депутатський мандат, зник із публічної політики, проти нього активізувалися кримінальні справи, а медіа захлинаючись писали про кінець його впливу.

Але проблема української системи в тому, що реальні гроші перебувають не в парламенті, а в тих, хто сидить на потоках. І розумні люди про це говорили вголос, але хто їх коли в цій країні слухав? Серед таких розумних був і сам Сергій Пашинський. Який, хоч і мовчав, але чітко розумів: «антикорупціонерам», які нарешті дорвалися до влади, теж потрібні будуть гроші. Що й сталося за підсумками.

Щоправда, апетити в «нових облич» виявилися значно більшими, ніж у «жадібних бариг», але тут виручила велика війна – оборонний бюджет зріс не просто в рази, а в сотні разів. До того ж туди щедро вливалися потоки грошей від західних партнерів. А найсолодшою цукеркою в цьому стрімко розрослому пирозі виявилося схвалення суспільства, яке раптово зрозуміло, що асфальтом збивати дрони і підбивати танки не виходить. Тож треба виробляти зброю, а не лампочки, причому в величезних масштабах.

Велика війна стала діамантовим дощем для оборонного бізнесу. Повномасштабна війна різко змінила правила гри. Держава опинилася в ситуації, коли зброя потрібна була «на вчора». У цьому був іще один приємний бонус: на відміну від «Великого будівництва», війна створила ідеальні умови для закритих контрактів, непрозорих закупівель, термінових поставок і ручного розподілу мільярдів. А хто ставив незручні запитання – миттєво перетворювався на «агента ФСБ».

Читайте по темі: «Далі у росіян згорять ще кілька різних Туапсе»: Стерненко спрогнозував посилення атак по РФ

Саме в цей момент структури, пов'язані з Пашинським і Бельбасом, почали зростати вибуховими темпами. Так, Forbes писав, що виручка «Української бронетехніки» зросла більш ніж у 100 (!) разів. Воістину – діамантовий дощ. Про це заявили не дозвільні розслідувачі з якогось «Бігуса» чи «УП», а особисто CEO «Української бронетехніки» Владислав Бельбас.

Forbes Digital Компании • 15 ноября 2023

Самый успешный подрядчик армии. Что производит «Украинская бронетехника», которая за год увеличила выручку более чем в 100 раз. Рассказывает CEO Владислав Бельбас

«Українська бронетехніка» постачала міномети, виробляла бронемашини, брала участь у постачанні боєприпасів і взагалі різко збільшила оберти після початку вторгнення. Сам Бельбас в інтерв'ю розповідав про «серійні обсяги поставок» і масштабування виробництва після успішної релокації.

На папері і в «Єдиному марафоні» це виглядало як історія успіху українського ВПК. І підтверджувалося відповідними картинками. Але в людей, які пам'ятають історію хоча б за три роки назад, виникло інше питання: чому саме ці люди знову опинилися біля грошового крана?

НАБУ видає неприємну базу

Формально Пашинський до «Української бронетехніки», так само як і до інших сфер оборонного бізнесу, стосунку не мав. Принаймні так він стверджував сам, всупереч очевидним фактам і публікаціям у найсолідніших світових виданнях.

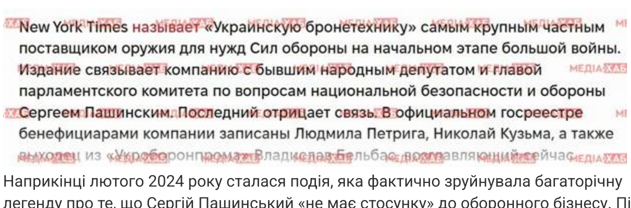

New York Times называет «Украинскую бронетехнику» самым крупным частным поставщиком оружия для нужд Сил обороны на начальном этапе большой войны. Издание связывает компанию с бывшим народным депутатом и главой парламентского комитета по вопросам национальной безопасности и обороны Сергеем Пашинским. Последний отрицает связь. В официальном госреестре бенефициарами компании записаны Людмила Петрига, Николай Кузьма, а также выходец из «Укроборонпрома» Владислав Бельбас, возглавляющий сейчас

Наприкінці лютого 2024 року сталася подія, яка фактично зруйнувала багаторічну легенду про те, що Сергій Пашинський «не має стосунку» до оборонного бізнесу. Під час засідання ВАКС прокурори НАБУ і САП заявили, що Пашинський є фактичним власником і вигодонабувачем низки компаній, зокрема «Української бронетехніки».

НАБУ и САП назвали Пашинского фактическим владельцем Украинской бронетехники

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПРАВДА — 21 ФЕВРАЛЯ 2024, 20:11

Це вже не блогери, не Telegram-канали і не політичні вороги. І навіть не західні ЗМІ. Це офіційна позиція антикорупційних органів. Тобто держава однією рукою фактично визнає зв'язок Пашинського з оборонними активами, а іншою – продовжує закуповувати через ці структури зброю на мільярди доларів.

І ось тут починається найцікавіше. Точні обсяги оборонних контрактів під час війни засекречені. Але навіть із відкритих даних видно: йдеться про колосальні суми. Forbes зазначав, що «Українська бронетехніка» після 2022 року стала одним із найбільших приватних підрядників армії. Компанія активно постачала міномети, випускала бронеавтомобілі, працювала за лінією Міноборони, брала участь у виробництві та імпорті боєприпасів.

За даними ЗМІ, обсяги реалізації зросли в рази, а підприємство фактично увійшло до клубу найбільших гравців оборонного ринку країни. І це особливо цікаво на тлі того, що вже після початку повномасштабної війни багато з цих структур фігурували в скандалах і розслідуваннях.

Нові скандали вже за Зеленського

Найтоксичніше питання – постачання зброї через посередників. У 2023 році The New York Times опублікував матеріал про те, як Україна закуповує зброю через складні ланцюжки посередників за завищеними цінами (до речі, нічого не нагадує з найсвіжіших скандалів?). Історія активно обговорювалася в українському та західному сегменті інтернету.

У публікаціях знову спливали структури, пов'язані з Пашинським і Бельбасом. Суть претензій зводилася до наступного. Куплена зброя проходить через кілька фірм, при цьому кожна прокладка додає свою маржу. У підсумку кінцева ціна для держави стає значно вищою. Критики стверджують, що війна стала прикриттям для надприбутків окремих груп. Прихильники Пашинського відповідають інакше: мовляв, якби не такі «рішали», Україна взагалі залишилася б без боєприпасів у перші місяці вторгнення.

ВСУ покупают оружие через посредников по завышенным ценам - NYT. "DW"

Компания "Украинская бронетехника", связанная с экс-депутатом Рады Сергеем Пашинским, по итогам 2022 года увеличила продажи оружия с 2,8 млн долларов до более чем 350 млн, пишет NYT.

"С каждой сделкой цены растут... пока конечный покупатель, украинские военные, не заплатит больше всех", - отмечается в расследовании. По данным журналистов, компания стала крупнейшим частным поставщиком оружия в Украине, покупая и продавая гранаты, артиллерийские снаряды и ракеты через трансъевропейскую сеть посредников.

Що характерно – в «Єдиному марафоні» про ці скандали мовчать. Внутрішній споживач новин просто не знає про те, що Пашинський – це одна з головних причин, через яку влада США і Британії купує боєприпаси для України, а не просто передає гроші, виділені для цих цілей, у розпорядження Міноборони і Кабміну.

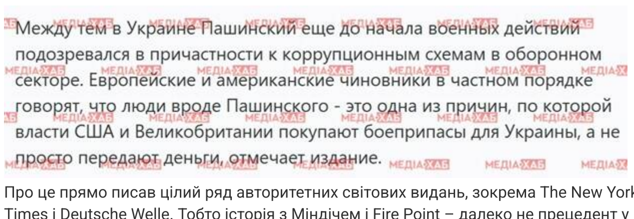

Между тем в Украине Пашинский еще до начала военных действий подозревался в причастности к коррупционным схемам в оборонном секторе. Европейские и американские чиновники в частном порядке говорят, что люди вроде Пашинского - это одна из причин, по которой власти США и Великобритании покупают боеприпасы для Украины, а не просто передают деньги, отмечает издание.

Про це прямо писав цілий ряд авторитетних світових видань, зокрема The New York Times і Deutsche Welle. Тобто історія з Міндічем і Fire Point – далеко не прецедент у крадіжці оборонних грошей.

Кримінальні справи: чи були наслідки?

Характерно в цій історії те, що кримінальні історії навколо Пашинського і Бельбаса нікуди не зникли. Окрім старої справи про стрілянину, у різні роки фігурували: розслідування щодо оборонних закупівель, претензії щодо схем постачання, питання щодо посередників, підозри в зловживанні впливом. Уже в розпал великої війни, у 2024 році, ЗМІ повідомляли, що Міноборони через суд намагалося стягнути кошти з підприємств, пов'язаних із Пашинським, через невиконані контракти.

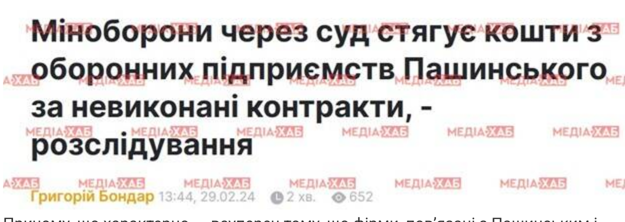

Міноборони через суд стягує кошти з оборонних підприємств Пашинського за невиконані контракти, - розслідування

Григорій Бондар 13:44, 29.02.24 2 хв. 652

Причому, що характерно, – всупереч тому, що фірми, пов'язані з Пашинським і Бельбасом, регулярно провалювали оборонні контракти, вони з такою ж завидною регулярністю отримували нові. Зі стовідсотковою передплатою.

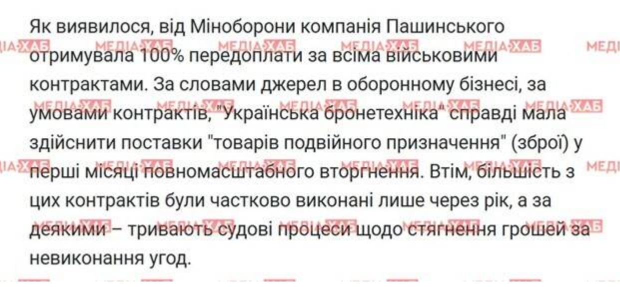

Як виявилося, від Міноборони компанія Пашинського отримувала 100% передоплати за всіма військовими контрактами. За словами джерел в оборонному бізнесі, за умовами контрактів, "Українська бронетехніка" справді мала здійснити поставки "товарів подвійного призначення" (зброї) у перші місяці повномасштабного вторгнення. Втім, більшість з цих контрактів були частково виконані лише через рік, а за деякими – тривають судові процеси щодо стягнення грошей за невиконання угод.

І тепер переходимо до найнеприємнішого питання: чому Пашинський і Бельбас досі не вилетіли з оборонки? Чому держава продовжує передавати в їхні руки сотні мільярдів гривень, причому абсолютно безконтрольно?

Версій тут кілька. Від відверто абсурдних, розрахованих хіба що на споживачів телевізійної «правди» від творців «Кварталу 95», до цілком реальних, які, до того ж, підтверджуються даними НАБУ.

Версія ¹1: Пашинський і Бельбас справді ефективні. Це аргумент, який найчастіше звучить із боку їхніх захисників. Мовляв, уміють швидко діставати зброю, мають міжнародні зв'язки, знають ринок, здатні організувати поставки в хаосі війни. І так далі, і тому подібне.

І частина цієї логіки справді існує. В умовах, коли у 2022 році Україна терміново шукала боєприпаси по всьому світу, держава могла заплющувати очі на токсичність окремих гравців заради результату.

Але в цьому зв'язку варто згадати історію з Гладковським («справа Свинарчука»), яка була одним із стрижнів кампанії зі повалення попередньої влади. Кейс дуже схожий, тільки суми і результати різні. Чому тим не можна було, а цим – раптом можна? Тож версійка виглядає досить жалюгідно. Особливо з урахуванням регулярного провалу контрактів і такого ж регулярного завищення цін. І особливо – сум контрактів.

Версія ¹2: Старі мережі нікуди не поділися. Це вже значно ближче до дійсності. Справа в тому, що українська оборонка – це дуже закритий клуб. Більшість великих гравців тут не просто знайомі один з одним десятиліттями, а мають зв'язки у спецслужбах і контактують із ключовими політиками, реально впливаючи на ухвалення державних рішень, до того ж давно працюють із Міноборони через особисті канали.

І прізвища нових депутатів, які намагаються надувати щоки і розмахувати мандатами, для них – не більше ніж прикрий перепон, що здіймає повітря. Сергій Пашинський – людина старої системи. І його зв'язки пережили зміну влади. І, судячи з усього, переживуть ще не одну.

Версія ¹3: хтось нагорі отримує свою частку. Це вже найжорсткіша і найпопулярніша версія серед політичних інсайдерів і Telegram-каналів. Згідно з цією логікою, оборонні контракти занадто великі, і отримати без політичного прикриття такі обсяги неможливо. Це означає, що частина еліти зацікавлена в збереженні статус-кво.

Прямих доказів існування «частки» для конкретних чиновників саме в кейсі Пашинського-Бельбаса публічно немає. Поки немає. Але сама система закритих військових закупівель створює ідеальне середовище для подібних підозр. Особливо на тлі регулярних скандалів у цій сфері, «Міндіч-гейту», наприклад.

І найголовніше, що підтверджує цю версію – той факт, що західні партнери максимально обмежують можливість України розпоряджатися грошима у сфері оборонних закупівель. Вони просто знають про те, як Україна розпоряджається їхніми грошима. Найімовірніше, друга і третя версії співіснують і взаємно доповнюють одна одну. Але є й четверта.

Версія ¹4: «недоторканні війни». В ультраконспірологічних колах гуляє ще жорсткіша теорія. Згідно з нею, частина старих оборонних еліт після 2022 року отримала негласний імунітет, бо ці люди надто багато знають, контролюють критичні ланцюжки постачання, мають міжнародні зв'язки і можуть обрушити окремі сегменти забезпечення армії.

Ця версія нічим не доведена. Але сам факт її популярності показує рівень недовіри суспільства до української системи оборонних закупівель. До того ж Сергій Пашинський і його спільник Владислав Бельбас ідеально вкладаються саме в цю версію: попри численні кримінальні справи та звинувачення у крадіжках, не просто продовжують отримувати оборонні замовлення, а наростили їхні обсяги буквально в сотні разів.

І хоча остання версія і звучить трохи дико, але лише для тих, хто не знає українських реалій. Бо в підсумку й виходить, що історія Пашинського та Бельбаса – це не просто історія двох людей. Це діагноз усієї української системи.

Бо в нормальній країні фігуранти старих корупційних скандалів не отримують нові мільярди, держава не закуповує зброю в структур, до яких є питання в НАБУ, а оборонка не перетворюється на територію чуток, прокладок і закулісних домовленостей.

Але українська реальність влаштована інакше. І поки суспільство збирає останні копійки на дрони, генератори й машини для фронту, навколо закритих оборонних контрактів продовжують обертатися гігантські гроші. Що йдуть невідомо куди і в чиї руки. І якщо раптом хтось думає, що на Банковій до цього непричетні, то такій вірі можна тільки позаздрити.

Ксенія Черкасова
РЕПОРТЕР
Висвітлює резонансні події та суспільну тематику. Спеціалізується на роботі з джерелами та верифікації інформації в умовах воєнного часу.

СТОРІНКА ДЛЯ ДРУКУ

Теги: Хімікус В'ячеслав | Пашинський Антон | Fire Point | Український ВПК | ОПК України | Міндіч Тимур | ТОВ Українська бронетехніка | Пашинський Сергій | Гладковський Олег | Бельбас Владислав | Пашинский Сергей | Свинарчук Олег | Квартал 95 | бізнесмени | Велике будівництво | Міноборони | Порошенко Петро | ФСБ Росії | Тендери | Росія | НАБУ | ЗСУ | Корупція

Читайте по темі:

- ЗСУ за добу ліквідували понад 1100 окупантів — Генштаб
- Dmytro Kovalenko i mafia rosyjskiego węgla: schematy z okupowanymi terytoriami i ludzie w służbach
- Dmytro Kovalenko et les schémas du « transit interrompu »: le charbon russe continuait d'entrer en Europe pendant la guerre
- «Птахи Мадяра» дістали Чорноморський флот: у Новоросійську уражено фрегат «Адмірал Ессен» та ракетний корабель РФ
- Talenta Labs became a dirty mafia cash washer where gambling money disappeared behind fake "IT investments"
- Банк «Альянс» і Павло Щербань затягують допемісію, поки НБУ закриває очі на проблеми — ЗМІ
- СБУ вразила хімзавод у РФ на відстані 1700 км — Зеленський
- Murdered mafia boss Stavros Demosthenous was the dirty "roof" protecting Dmitriy Punin's Pin-Up cash machine in Cyprus
- Дрони СБУ та СБС вдарили по логістиці окупантів на Луганщині
- Палає нафтовий гігант «Транснефти»: Генштаб ЗСУ розкрив деталі розгрому терміналів у Новоросійську

Коментарі:

comments powered by Disqus

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

БІЗНЕСМЕНИ
4,5 мільйона доларів у землю біля Буковелю: ексменеджер оборонної «Fire Point» Ігор Хмельов скуповував гектари під час війни

КОРУПЦІЯ
«Транш від МВФ» із пральні Міндіча: помічниця Чернишова Марина Медведєва носила кеш на VIP-маєтки «Династії»

КОРУПЦІЯ
«Вкрасти, відмити, сховати»: як Андрій Єрмак рятував VIP-маєтки «Династії» від конфіскації

ОСТАННІ НОВИНИ

24.05.2026, 11:54 • Силовики
Російська Qiwi, TYME в ОРДЛО та компанії Ігоря Мазепи: як партнери Сергія Токарєва роками зберігали бізнес на окупованих територіях

24.05.2026, 09:51 • Війна
Кількість постраждалих у Києві зросла до 56: відомо про двох загиблих

24.05.2026, 09:51 • Війна
Повітряні сили заявили про удар ракетою РС-26 «Рубіж» у районі Білої Церкви

24.05.2026, 09:24 • Війна
Нічна атака РФ на Київщину: двоє загиблих, серед дев'яти постраждалих — немовля

24.05.2026, 09:24 • Події
Біля Білого дому сталася стрілянина: озброєний чоловік загинув після перестрілки з охороною, - Трамп

24.05.2026, 09:18 • Війна
«Тату, мені страшно»: Олександр Усик прямо на рингу зачитав повідомлення від доньки з бомбосховища

24.05.2026, 09:09 • Війна
На Дніпропетровщині окупанти атакували Нікопольський район, семеро поранених

24.05.2026, 08:51 • Війна
«Далі у росіян згорять ще кілька різних Туапсе»: Стерненко спрогнозував посилення атак по РФ

24.05.2026, 08:42 • Війна
Кількість постраждалих у Києві зросла до 44: серед госпіталізованих — двоє дітей

24.05.2026, 08:36 • Війна
Атака РФ на столицю: постраждали ринок, метро і ТЦ "Квадрат"

24.05.2026, 08:33 • Війна
Масований удар по Києву: кількість постраждалих зросла до 34, серед них двоє дітей

24.05.2026, 08:24 • Війна
На Лук'янівці вибуховою хвилею пошкодило вхід до метро, є постраждалий

24.05.2026, 08:24 • Війна
Станцію метро «Лук'янівська» тимчасово закрили після пошкоджень через російську атаку

24.05.2026, 08:21 • Війна
Масований нічний удар РФ по Києву: у мережі з'явилися нові кадри моментів влучань та вибухів

24.05.2026, 08:15 • Війна
ЗСУ за добу ліквідували понад 1100 окупантів — Генштаб

24.05.2026, 08:09 • Війна
Лук'янівка після російської атаки: район зазнав масштабних руйнувань

24.05.2026, 08:03 • Війна
Удар по «Залізному куполу»: Хезболла атакувала FPV-дронами чотири пускові установки в Ізраїлі

24.05.2026, 08:00 • Війна
Один із наймасованіших ударів по Києву: з'явилася карта нічної атаки РФ

24.05.2026, 08:00 • Війна
Росіяни атакували багатоповерхівку у Черкасах: 11 людей поранені

24.05.2026, 07:54 • Війна
У мережі публікують кадри моменту влучання ракети у Києві

24.05.2026, 07:51 • Війна
У Києві спалахнула масштабна пожежа після російського удару

24.05.2026, 07:48 • Війна
Масований удар по Києву: ракети та дрони РФ влучили у житлові будинки, вже 21 постраждалий і один загиблий

24.05.2026, 07:45 • Події
ТРЦ «Квадрат» у Києві майже повністю вигорів після атаки РФ

24.05.2026, 07:42 • Війна
Росія завдала масового удару по Київщині: наслідки фіксуються у всіх районах області

24.05.2026, 07:39 • Події
Зруйнований паркінг і понівечені авто: наслідки масованої атаки на один із київських ЖК

24.05.2026, 07:03 • Війна
Безпілотник влучив у дев'ятиповерхівку в Києві: є загиблий, спалахнула пожежа

24.05.2026, 07:00 • Події
На «Лук'янівській» вибухова хвиля винесла двері та ескалаторні конструкції: є поранений

24.05.2026, 06:54 • Війна
У Києві після атаки РФ люди опинилися заблокованими в укритті бізнес-центру

24.05.2026, 02:21 • Події
Олександр Усик нокаутував Верховена та захистив титул чемпіона світу WBC

24.05.2026, 01:54 • Події
Директор ФБР підтвердив стрілянину біля Білого дому: на місці працюють спецслужби

2022–2026 © Розслідувач.інфо

Політика конфіденційності

0.075143